

És de gran interès el llibre dels economistes Jordi Pons i Ramon Tremosa, que acaba de publicar l'editorial 3i4, titulat *L'espoli fiscal*, una aproximació a l'economia de les regions econòmiques de l'Estat espanyol que conformen l'arc mediterrani, és a dir, Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, que en el treball identifiquen com a Euram i que els més clàssics -i potser nostàlgics- o els avui dia políticament menys correctes també identificaran com a Països Catalans.

De les magnituds econòmiques bàsiques de l'Euram en destaca la seva importància global (30,6% del PIB espanyol), nivells de renda per habitant diferenciats (primer les Illes, seguides de Catalunya i, al final, el País Valencià, aquest darrer amb un nivell inferior al del conjunt espanyol), taxa d'activitat de la població més alta, taxa d'atur inferior, entre moltes altres variables analitzades pels autors. A continuació tracten un tema que és de la màxima actualitat a Catalunya, el de les balances fiscals, amb el rerefons de la pregunta clau: de qui són els impostos que paguem? Els dos professors de la UB fan un recull de les diferents quantificacions existents del dèficit fiscal de l'Euram i, a partir d'aquest, calculen el que li costa a l'arc mediterrani en qüestió la seva condició hispana.

Sobre el volum del dèficit fiscal una font, Funcas,

Els euros de l'Euram

MODEST GUINJOAN / JOSEP MARIA LLAURADOR

el situa l'any 2002, en el conjunt de l'Euram, en el 6,5% del seu PIB, tot i que presenta situacions molt diverses: a les Illes seria del 15,5%, a Catalunya del 7,6% i al País Valencià del 2,4%. L'aproximació de Funcas es considera per part de molts autors que infravalora l'abast real del dèficit. D'acord amb aquesta mateixa font, a Espanya, entre el 1995 i el 2002, hi ha hagut quatre comunitats amb dèficit fiscal: Madrid i les tres de l'Euram (per bé que el País Valencià es troba gairebé equilibrat), mentre que la resta registren superàvit fiscal. Pons i Tremosa han estudiat si les transferències de renda de regions riques a pobres ha servit en aquest període per apropar-ne els nivells de renda, amb el resultat que l'apropament no ha estat significatiu i que, en canvi, l'Euram s'ha vist perjudicat pel dèficit, ja que el seu PIB per càpita ha crescut menys que el del conjunt de l'Estat, fet que corrobora la vella dita que diu que més que donar peix a un que no en té, és millor ensenyar-li a pescar.

Un dels punts més interessants del treball el trobem en l'apartat que fa referència a les implicacions que té

el dèficit fiscal per a l'economia de l'Euram i al cost que ha tingut en termes de menor creixement econòmic ocasionat per la fuga de tanta quantitat de recursos. Doncs bé, a partir de diferents simulacions, els dos economistes conclouen, entre altres punts, que 1) si l'Estat hagués invertit en el 2003 l'equivalent al dèficit fiscal del 2002, el PIB de l'Euram hauria estat un 8,4% superior al que va ser; 2) només que l'Estat hagués invertit a l'Euram durant el període 1995-2002 l'equivalent al 3% del PIB anual de la regió, el PIB per càpita s'hauria situat al voltant del 120% de la mitjana comunitària europea, és a dir, a nivells semblants als que hi ha al Piemont, Baden-Württemberg, Vall d'Aosta o Baviera; Catalunya i Balears, concretament, s'haurien situat al nivell de l'Emília-Romanya i la Llombardia, és a dir, al 130% del nivell comunitari.

D'aquesta manera no només és més difícil fer negocis i l'esforç per sortir-se'n ha de ser molt superior, sinó que tots els contribuents dels nostres països ho pateixen en la seva economia domèstica. En fi, *L'espoli fiscal* és un treball per a empresaris que troben a faltar infraestructures competitives. I per als patriotes que creuen que l'únic que compartim els territoris de l'Euram és una llengua comuna, no senyors; també compartim un potencial econòmic evident i un gran forat a la butxaca!